

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра педагогіки та психології професійної освіти

УЗГОДЖЕНО

Декан ФДСК

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

« 09 » 11 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

« 10 » 11 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
Фахової науково-педагогічної практики

Освітньо-наукова програма: «Професійна освіта»

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»

Спеціальність: 015 «Професійна освіта» (за спеціалізаціями)

Статус: практична підготовка

Усього годин 180 год.

Індекс: НДФ – 8-015/22-1.5.1

Індекс: НДФ – 8-015/22-1.5.1 (3)

СМЯ НАУ РП 12.01.07–01–2022

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність викладача закладу вищої освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07-01-2022
		Стор. 2 із 14	

Робочу програму «Фахової науково-педагогічних практики» розроблено на основі освітньо-наукової програми «Професійна освіта» та робочих навчальних планів № НДФ-8-015/22 та № РДФ-8-015/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Доктор філософії» за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)».

Робочу програму розробила:

Завідувачка кафедри педагогіки та психології професійної освіти, доктор педагогічних наук, професор Ельвіра ЛУЗІК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри педагогіки та психології професійної освіти протокол № 15 від « 02 » 11 2022 р.

Завідувач кафедри Ельвіра ЛУЗІК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-наукової програми «Професійна освіта», спеціальності 015 «Професійна освіта», протокол № 15 від « 02 » 11 2022 р.

Завідувач кафедри Ельвіра ЛУЗІК

Гарант освітньо-наукової програми Ельвіра ЛУЗІК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методичної ради Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 10 від « 08 » 11 2022 р.

Голова НМРР Анжеліка КОКАРОВА

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантури та докторантури Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО
від « 09 » 11 2022 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ВСТУП	4
1. Загальні положення	4
1.1 Місце фахової науково-педагогічної практики в системі підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	4
1.2. Мета проходження фахової науково-педагогічної практики	4
1.3. Завдання проходження фахової науково-педагогічної практики	4
1.4. Відомості про базу проходження фахової науково-педагогічної практики	4
1.5. Результати проходження фахової науково-педагогічної практики	4
2. Організація та керівництво фаховою науково-педагогічною практикою	6
2.1. Організаційні питання	6
2.2. Обов'язки керівника практики	6
2.3. Обов'язки здобувачів	6
3. Зміст програми фахової науково-педагогічної практики	7
3.1. Структура фахової науково-педагогічної практики	7
3.2. Індивідуальні завдання	7
3.3. Список рекомендованих джерел	7
4. Звіт про проходження фахової науково-педагогічної практики	8
4.1. Інформація про порядок підведення підсумків	8
4.2. Форма звітності	8
4.3. Оцінка результатів проходження фахової науково-педагогічної практики	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Фахової науково-педагогічної практики»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07–01–2022
		Стр. 4 із 10	

ВСТУП

Робоча програма Фахової науково-педагогічної практики розроблена на основі «Методичних рекомендацій щодо розробки програм практики», затверджена наказом Ректора від 13.12.2021 р. №659/од.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Місце фахової науково-педагогічної практики в системі підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Фахова науково-педагогічна практика (далі - практика) є складовою частиною підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі - здобувачів) до викладацької діяльності.

1.2. Мета проходження фахової науково-педагогічної практики.

Мета практики - набуття здобувачами професійно-орієнтованих навичок та досвіду навчальної, методичної діяльності, необхідних для викладання у закладах вищої освіти дисциплін за спеціальністю «Професійна освіта».

1.3. Завдання проходження фахової науково-педагогічної практики.

Завдання практики полягають в:

- оволодінні здобувачами сучасними технологіями, методами та методиками викладання дисциплін у галузі 01 «Освіта/Педагогіка»;
- вихованні у здобувачів творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової діяльності, формуванні потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- прищепленні здобувачам професійних якостей майбутнього викладача: вміння готувати лекційний матеріал з використанням сучасних інноваційних досягнень в науці і техніці; чітко, доступно, логічно та послідовно викладати матеріал дисципліни; встановлювати психологічний контакт та керувати увагою аудиторії, тощо;
- набутті здатності до критичного оцінювання проведення лекцій та інших видів аудиторних занять, формулювання висновків щодо організації власної викладацької діяльності.

1.4. Відомості про базу проходження фахової науково-педагогічної практики.

Базою для проведення практики здобувачів є кафедра педагогіки та психології професійної освіти Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету.

1.5. Результати проходження фахової науково-педагогічної практики.

Після проходження практики здобувач повинен бути такі *компетентності*:

- здатність продукувати інноваційні наукові ідеї, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності; розв'язувати комплексні проблеми

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Фахової науково-педагогічної практики»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07–01–2022
		Стор. 5 із 10	

професійної та науково-дослідної діяльності; проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення на міжнародному, національному та регіональному рівнях;

- здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної освіти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; демонструвати толерантність до невизначеності та комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень в процесі особистісного розвитку і професійного становлення;

- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері професійної освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; аналізувати соціальнозначущі проблеми, що виникають в освітніх процесах, системах, технологіях і виявляти їх аксіологічну сутність;

- здатність інтегрувати знання з різних галузей, продукувати нові ідеї у сфері професійної (інклюзивної) освіти та приймати науково обґрунтовані рішення в професійній діяльності;

- здатність обирати та застосовувати сучасні методи та інструменти досліджень, ресурси і технології для реалізації дослідницьких завдань та інноваційної діяльності;

- здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти; окреслювати напрями її модернізації в умовах євроінтеграції.

За результатами практики здобувач повинен досягнути таких *програмних результатів*:

- знання наукових та загально-методичних засад інноваційно-педагогічної діяльності викладача; традиційних та інноваційних технологій навчання і виховання; особливостей організації та управління освітнім процесом в закладах вищої професійної освіти;

- вміння аналізувати, оцінювати та синтезувати проблеми в науковій-професійній діяльності на межі предметних галузей; розробляти та розв'язувати інноваційні проекти, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

- уміння визначати методологію та критично оцінювати результати власних наукових досліджень; формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження;

- вміння демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичної оцінки власних результатів, автономної роботи і відповідальності за особистісний професійний розвиток та навчання;

- здатність використовувати інноваційні методики та технології освітнього

процесу, законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти в педагогічній діяльності;

- здатність усвідомлювати потребу навчання впродовж усього життя з метою поглиблення фахових знань та розвитку професіоналізму;
- здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи; самостійно приймати рішення; досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;
- здатність демонструвати розуміння основних виробничих засад, охорони праці та безпеки життєдіяльності.

2.ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ФАХОВОЮ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

2.1. Організаційні питання.

Загальне керівництво практикою та методичне забезпечення здійснюють випускові кафедри НАУ, які затверджують звіт практики, організовують її захист та обговорення результатів. Безпосереднє керівництво педагогічною практикою коленого здобувача здійснює його науковий керівник. У разі неможливості виконання ним функцій керівника, керівництво практикою здобувача здійснює завідувач випускової кафедри.

2.2. Обов'язки керівника практики.

Керівник педагогічної практики:

- проводить інструктаж з охорони праці, що включає в себе техніку безпеки, протипожежну безпеку, виробничу санітарію та оформлює журнал реєстрації інструктажу з охорони праці під особистий підпис здобувачів;
- здійснює постійний контроль за виконанням програми практики, надає здобувачу допомогу у її проходженні;
- надає здобувачам методичну допомогу в підготовці навчальних та методичних матеріалів для проведення занять;
- оцінює навчальні та методичні розробки здобувача для проведення аудиторних занять;
- здійснює аналіз змісту проведених здобувачом занять, результати якого обговорює з практикантом, у разі необхідності надає рекомендації щодо усунення недоліків їх проведення;
- оцінює результати проходження практики з відповідним записом у звіті про її проходження.

2.3. Обов'язки здобувачів.

Здобувач зобов'язаний:

- до початку практики ознайомитися з умовами проходження практики, визначеними Положенням про проведення фахової науково-педагогічної практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, програмою практики та вказівками керівника;
- у повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Фахової науково-педагогічної практики»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07–01–2022
		Стор. 7 із 10	

практики, дотримуватися рекомендацій керівника практики;

- нести відповідальність за виконання покладених програмою практики завдань;

- своєчасно оформити звітну документацію та захистити звіт про проходження практики на засіданні кафедри.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

3.1. Структура практики

№ з/п	Вид діяльності	Кількість годин	
		Пасивна складова	Активна складова
1.	Відвідування лекцій, семінарських, практичних, лабораторних занять та консультацій, що проводять провідні викладачі випускової кафедри.	10	
2	Відвідування занять, які проводять здобувачами-практикантами, з подальшим обговоренням та письмовим	10	
3.	Навчально-методична робота, пов'язана з підготовкою до самостійного виконання на навчального навантаження, в тому числі:	30	
3.1	підготовка конспекту лекцій з навчальної дисципліни:	10	-
3.2	постановка нової лабораторної роботи;	10	-
3.3	розробка нових завдань для практичних та лабораторних	10	-
3.4	складання методичних вказівок до семінарських, практичних, лабораторних занять;	10	-
3.5	створення мультимедійної презентації лекцій навчальної дисципліни тощо.	10	
4.	Самостійне проведення лекцій, семінарських, практичних, лабораторних занять та консультацій.	30	60
Всього за складовими		120	60
ВСЬОГО		180	

3.2. Індивідуальні завдання.

- 1) Підготувати конспект лекції з навчальної дисципліни.
- 2) Створити мультимедійну презентацію лекції на визначену тему.
- 3) Підготувати методичні рекомендації для проведення семінарського / практичного/лабораторного заняття з навчальної дисципліни.
- 4) Розробити тестові завдання, або практичні задачі з навчальної дисципліни.
- 5) Розробити нову лабораторну роботу, або семінарське заняття з навчальної дисципліни за визначеною темою.

- 6) Відвідати лекції науково-педагогічних працівників кафедри.
- 7) Відвідати заняття, які проводяться здобувачами-практикантами кафедри.
- 8) Провести практичні / семінарські / лабораторні заняття з навчальної дисципліни (4 заняття).
Підготувати та провести залікову лекцію з навчальної дисципліни.

3.3. Список рекомендованих джерел.

Основні рекомендовані джерела

1. Мариновська О.Я. Педагогічна інноватика. Менеджмент інновацій: навч.- метод, посібник. їв,- Франківськ: Місто НВ. 2019. 504 с. Створення сприятливого навчального середовища: тренінги /За заг. ред. В.І. Ковальчука. - К. 2011. 128 с.
2. Педагогічний експеримент: навч-метод, посібник /Укл О.Е. Жосан,- Кіровоград: Вид-во КОІГТПО імені Василя Сухомлинського. 2008. 72 с.
3. Зажинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч.посібник,- Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка. 2016. 260с.

Додаткові рекомендовані джерела

4. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого: підручник для науковця. Київ: «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2016. 302 с.

4. ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ФАХОВОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Інформація про порядок підведення підсумків.

Після завершення педагогічної практики здобувач готує звіт про її проходження, керівник практики - рецензію, яка містить якісну оцінку рівня виконання, його досягнень у методиці викладання, умінь самостійно аналізувати організацію аудиторної роботи, готувати навчальні та методичні матеріали, рекомендації щодо можливості їх використання у навчально-методичній роботі кафедри.

Звіт подається на кафедру педагогіки та психології для обговорення та прийняття рішення про підсумкову рейтингову оцінку проходження здобувачем практики.

4.2. Форма звітності

Індивідуальний звіт здобувача про проходження практики готується за формою, визначеною Положенням про проведення фахової науково-педагогічної практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії. Звіт здобувача містить:

- робочий план проходження практики;
- щоденник, що фіксує всі форми роботи під час асистентської

педагогічної практики;

- конспект лекції, прочитаної практикантом;
- метод: дні розробки практичних (семінарських) занять;
- рецензії на заняття інших аспірантів-практикантів, які відвідав практикант;
- рецензію керівника практики;
- рекомендації щодо вдосконалення процесу проведення практики.

4.3. Оцінка результатів проходження асистентської педагогічної практики

Результати проходження практики здобувачем оцінюються за рейтинговою системою оцінювання (PCO), що вираховує у балах з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 1). Оцінки заносяться в Щоденник практики керівником практики.

Здобувачі, робота яких на практиці визнана як незадовільна, зобов'язані за рішенням вченої ради інституту пройти практику повторно без відриву від занять за власний кошт.

Таблиця 1.

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	EX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		E	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова рейтингова оцінка з практики заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

	Система менеджменту якості. Робоча програма «Фахової науково-педагогічної практики»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07-01-2022
		Стор. 10 із 10	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				